

PRENUMERATA.

Spisane 86 Mk., Kr. 86,
półrocznie 16 Mk., Kr. 88,
kwartalnie 9 Mk., Kr.
32.50.

ZA GRANICĄ:

Spisane 48 mk., półrocz-
nie 24 mk., kwartalnie
12 mk.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI GODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA.

Ogłoszenia za wiersz drobno-
go pisma (petit) po tak-
ście 1 mk.

Numer pojedynczy
20 fenigów.

Redakcja i Administracja Miodowa Nr. 20. Redakcja otwarta od 9 — 3 p. p. Redaktor przyjmuje od 1 — 2 p. p. Telef. red. 44-05. Telef. admin. 44-50.

DZIAŁ URZĘDOWY.

ROZPORZĄDZENIE

w przedmiocie zmian w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich z dnia 17 grudnia 1918 r.

Art. 1.

Wprowadzony przez Regulamin Wyborczy z dn. 17 grudnia 1918 r. odmienny sposób ustalania list wyborczych w miastach, liczących ponad 45.000 mieszkańców, oraz w miastach, liczących poniżej 45.000 mieszkańców, znosi się.

W związku z tem:

1) uchylają się art. 17 i 18 Regulaminu z dn. 17 grudnia 1918 r. oraz tytuły, zamieszczone przed art. 10 i 17, mianowicie: „Ustalanie list wyborców w miastach, liczących ponad 45.000 mieszkańców“ i „Ustalanie list wyborców w miastach, liczących mniej niż 45.000 mieszkańców“; przed art. 10 wprowadza się natomiast tytuł: „Ustalanie list wyborców“.

2) Artykuł zaś 10 Regulaminu Wyborczego otrzymuje brzmienie następujące: „Prezydenci lub burmistrzowie obowiązani są sporządzić dla miasta, względnie dla każdego obwodu głosowania, w porządku alfabetycznym listę osób, uprawnionych do głosowania w myśl art. 2 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich z dn. 13 grudnia 1918 r. W listach tych powinno być podane imię, nazwisko, wiek, zawód i miejsce zamieszkania każdej osoby. Do list winny być dołączone spisy osób, pozbawionych czynnego prawa wyborczego w myśl art. 3 Dekretu o wyborach do Rad Miejskich. Sporządzone listy należy przesyłać Głównemu, względnie Miejscowym Komitetom Wyborczym, najpóźniej 10-go dnia po zarządzeniu wyborów zgodnie z art. 1 niniejszego Regulaminu“.

Art. 2.

W art. art. 11, 12, 13, 14 i 15 Regulaminu wprowadza się poprawkę treści następującej: zamiast „Miejscowy Komitet Wyborczy“ należy zamieścić „Główny, względnie Miejscowy(e) Komitet(y) Wyborczy(e)“.

Art. 3.

Zmiany Regulaminu Wyborczego, wyliczone w poprzedzających artykułach niniejszego Rozporządzenia, wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

Szef Sekcji Samorządowej:

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, dn. 5 maja 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

o zarządzeniu wyborów do Rad Miejskich w poniżej wymienionych miastach b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1.

W myśl art. 9-go Dekretu o wyborach do Rad Miejskich na terenie b. Królestwa Kongresowego z dn. 13 grudnia 1918 r. i art. 1-go Regulaminu Wyborczego do Rad Miejskich z dn. 17 grudnia 1918 r., zarządzam wybory do Rad Miejskich w następujących miastach:

1. Aleksandrowie, pow. Nieszawskiego;
2. Błaszakach, pow. Kaliskiego;
3. Chorzelach, pow. Przasnyskiego;
4. Ciechocinku, pow. Nieszawskiego;
5. Dąbiu, pow. Kolskiego;
6. Grajewie, pow. Szczuczynskiego;
7. Kolnie, pow. Kolneńskiego;
8. Kole, pow. Kolskiego;
9. Łukowie, pow. Łukowskiego;
10. Ostrowiu, pow. Ostrowskiego;
11. Radomsku, pow. Radomskiego;
12. Słomnikach, pow. Miechowskiego;
13. Warcie, pow. Sieradzkiego.

Art. 2.

Pozatem w myśl art. 50-go powołanego Regulaminu Wyborczego zarządzam ponowne wybory do Rady Miejskiej w m. Gostyninie, pow. Gostynińskiego.

Art. 3.

Za dzień zarządzenia wyborów dla miast, wyliczonych w poprzednich artykułach, uważać należy dzień 14 maja r. b.

Art. 4.

Dni świąteczne nie powodują opóźnienia rozpoczęcia ani ukończenia terminów, przewidzianych w Regulaminie Wyborczym do Rad Miejskich; Komitety Wyborcze Główne i Miejscowe winny być czynne również w dni świąteczne.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

Szef Sekcji Samorządowej:

(—) K. Sienkiewicz.

Warszawa, dn. 5 maja 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie upoważnienia Wydziałów Powiatowych do rekwirowania mieszkań dla robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych.

W myśl punktu III-go uchwały sejmowej z dnia 11 kwietnia 1919 r. w sprawie uregulowania warunków pracy robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, prowadzonych przez Sejmiki Powiatowe, oraz uregulowania przy robotach publicznych stosunków aprowizacyjnych, mieszkaniowych, sanitarnych i pomocy lekarskiej, zarządzam co następuje:

Art. 1. Upoważnia się Wydziały Powiatowe do rekwirowania na mieszkania dla robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych, wszystkich wolnych mieszkalnych pomieszczeń, jakie się znajdują po wsiach i dworach w obrębie terenu robót publicznych.

Art. 2. Przewodniczący Wydziału Powiatowego niezwłocznie zleci zarządom gmin wiejskich w obrębie robót publicznych (prowadzonych lub zamierzonych), aby dostarczyły spisu wolnych pomieszczeń mieszkalnych, znajdujących się po wsiach i dworach.

Art. 3. Na zasadzie otrzymanych spisów Przewodniczący Wydziału po porozumieniu z Kierownikiem robót publicznych uczyni zarządzenia w celu dostarczenia robotnikom mieszkań po cenach przystępnych w drodze wolnego najmu; w razie niemożności z jakiegokolwiek bądź powodów osiągnięcia tego drogi najmu Przewodniczący Wydziału — po porozumieniu z Kierownikiem robót publicznych — przedstawi Wydziałowi Powiatowemu wniosek co do zarekwirowania wolnych pomieszczeń mieszkalnych dla robotników.

Art. 4. Wydział Powiatowy oznaczy liczbę pomieszczeń do zarekwirowania w poszczególne miejscowości danej gminy. Zarządy gminne dokonywują rekwiizycji wyznaczonej liczby pomieszczeń i prowadzą dokładny wykaz zarekwirowanych pomieszczeń.

Art. 5. W sprawach, nieobjętych art. 7-ym niniejszego Rozporządzenia a dotyczących prawidłowości zarekwirowania pomieszczeń, stronie zainteresowanej przysługuje prawo odwołania na zasadzie art. 262 i 263 Ustawy Samorządu Gminnego z r. 1864 (Zbiór Praw, Tom II, wyd. 1892 r., rozdział V) i na zasadzie art. 50 Dekretu o Tymczasowej Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Praw № 13 poz. 141).

Złożenie odwołania nie ma mocy wstrzymującej dla dokonania rekwiizycji.

Art. 6. Za zarekwirowane pomieszczenia Wydziały Powiatowe będą wypłacały właścicielom za pośrednictwem zarządów gmin wiejskich wynagrodzenie według norm, odpowiadających miejscowym warunkom a ustalonych przez Wydziały Powiatowe, ewentualnie przy

udziale rzeczoznawców.

Wydziały Powiatowe będą uprawnione do potrącenia wypłaconych sum wynagrodzeń z zarobków robotników.

Art. 7. Przeciwno wysokości przyznanego wynagrodzenia właścicielom zarekwirowanych pomieszczeń służy prawo dochodzenia swych pretensji w drodze sporu cywilnego.

Wszczęcie tego sporu nie ma mocy wstrzymującej dla dokonania rekwiizycji.

Art. 8. Winni uchylać się od obowiązków, wynikających z niniejszego Rozporządzenia, będą pociągani do odpowiedzialności karnej z tytułu art. 138 i 139 K. K.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych.

(—) Józef Bek.

Warszawa, dnia 5 maja 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych w sprawie wydzielenia powiatów: Białskiego i Białostockiego z pod kompetencji drogowo-budowlanej Ministerstwa Robót Publicznych.

Zmieniając częściowo Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych w sprawie ustanowienia Okręgów Drogowych (Inspektoratów) na ziemiach b. zaboru rosyjskiego z dnia 19 lutego 1919 (Mon. Polski Nr. 47) — zarządzam, co następuje:

Z Okręgu Drogowego Łomżyńskiego wydzielić powiat Białostocki.

Z Okręgu Drogowego Siedleckiego wydzielić powiat Białski.

Obydwa wymienione powiaty przechodzą równocześnie pod kompetencję „Generalnego Komisarjatu cywilnego dla polskich ziem wschodnich“.

Tem samem wszelkie sprawy, odnoszące się do budowy i konserwacji dróg kołowych i mostów, zarówno budżetowe, jak i personalne, przechodzą pod kompetencję „Generalnego Komisarjatu“.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Robót Publicznych:

(—) Pruchnik.

Warszawa, dn. 3 kwietnia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych w przedmiocie Regulaminu Komitetu drogowego przy Ministerstwie Robót Publicznych.

1. W wykonaniu art. 11-go Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dz. Pr. poz. 149) o „Tymczasowych przepisach o zarządzie drogami kołowymi“ ustanawia się przy Sekcji dróg kołowych i mostów, w celu opracowania programu polityki drogowej i budżetu, oraz wydawania opinii o ważniejszych przedsięwzięciach Ministerstwa z zakresu dróg kołowych, Komitet drogowy.

2. Komitet drogowy przy Ministerstwie Robót Publicznych ma charakter doradczy. Postanowienia jego dostarczają materiału do odnośnych zarządzeń Ministerstwa Robót Publicznych w zakresie dróg kołowych.

3. W skład Komitetu wchodzi:

a) przedstawiciele Ministerstw, a mianowicie:

1. Spraw Wewnętrznych,
2. Skarbu,
3. Kolei żelaznych,
4. Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
5. Przemysłu i Handlu i
6. Spraw Wojskowych;

b) przedstawiciele instytucji samorządowych, a mianowicie:

1. Związku Sejmików powiatowych (lub analogicznej Centrali samorządowej) i
 2. Związku miast.
- Institucji Społecznych:
1. Centralnego Towarzystwa Rolniczego,
 2. Związku Przemysłowców,
 3. Komitetu Gieldowego,
 4. Polskiego Klubu Automobilistów w Warszawie.
- Institucji Zawodowych:
1. Stowarzyszenia Techników w Warszawie i analogicznych Stowarzyszeń technicznych we Lwowie, Krakowie i Poznaniu;
- c) Rzeczoznawcy powoływani według uznania Ministra Robót Publicznych;
- d) Przedstawiciele administracji dróg kołowych i mostów:

1. Szef Sekcji dróg kołowych i mostów,
 2. Naczelniczy Wydziałów Sekcji dr. kol. i m.,
 3. Inni urzędnicy Ministerstwa Robót Publicznych według uznania Szefa Sekcji dróg kołowych i mostów.
4. Przewodniczącym Komitetu jest Szef Sekcji dróg kołowych i mostów, który uprawniony jest w razie niemożności przybycia na posiedzenie Komitetu do wyznaczenia swego zastępcy.
5. Dla ważności zebrania koniecznym jest udział 7 członków, jednak w razie niezbrania się całkowitego kompletu członków, oznaczonego w artykule 2, przysługuje przewodniczącemu prawo bądź odroczenia zebrania, bądź zdjęcia poszczególnych spraw z porządku dziennego.
6. Na każdym posiedzeniu spisany będzie zwięzły protokół, obejmujący przedmioty wniesione pod obrady oraz wydane opinie bez toku obrad. W przedmiotach większej wagi przytoczone będą i zasady, na których się opinia opiera.
- W ramach tego wymagających protokół objąć powinien i zdanie mniejszości i pojedynczych członków.
7. Dla rozpatrywania spraw specjalnych z Iona Komitetu mogą być wybierane czasowe lub stałe Komisje.
8. Decyzja co do skierowania projektów na opinię Komitetu drogowego przysługuje Ministrowi Robót Publicznych na przedstawienie Szefa Sekcji dróg kołowych i mostów.
9. Komitet nie prowadzi oddzielnego biura. Czynności biurowe załatwia personel Sekcji dróg kołowych i mostów.

Minister Robót Publicznych:

(—) Pruchnik.

Warszawa, dnia 9 kwietnia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

celem wykonania ustawy z dnia 8 IV 1919, Dz. Pr. Nr. 31, poz. 261, w przedmiocie objęcia przez Ministerstwo Skarbu administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji austriacko-węgierskiej.

Na zasadzie art. 10 ustawy z dnia 8/IV 1919, Dz. Pr. Nr. 31, poz. 261, w przedmiocie objęcia administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji austriacko-węgierskiej, przez Ministerstwo Skarbu, postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Dotychczasowe przepisy, dotyczące zakresu działania i toku czynności władz, instytucji i urzędów, utrzymuje się w mocy, ze zmianami, wymienionymi w następujących artykułach.

Art. 2.

Pod wyłączną kompetencję Ministerstwa Skarbu podpada:

- 1) stawianie wniosków do ciała ustawodawczego na wydawanie nowych ustaw lub na zmianę istniejących,
- 2) wydawanie lub zmiana rozporządzeń,
- 3) interpretacja przepisów ustawowych i postanowień, zawartych w rozporządzeniach, co do stosowania których mają władze podległe bezpośrednio Ministerstwu Skarbu wątpliwości,
- 4) tworzenie i organizacja władz, instytucji i urzędów w zakresie skarbowości państwowej,
- 5) nadawanie posad urzędnikom skarbowym od VII kl. rangi w górę,
- 6) przenoszenie w stan spoczynku urzędników od V kl. rangi w górę,
- 7) zezwalanie na pobór emerytury i darów z laski za granicą,
- 8) przyjmowanie ponownie do służby państwowej urzędników; oddalonych w drodze karnej lub dyscyplinarnej,
- 9) załatwianie spraw, dotyczących nominacji funkcjonariuszy przy ewidencjach katastru podatku gruntowego, przy urzędach probierczych i cechowniczych, tudzież przy urzędzie loteryjnym,

10) rozstrzygnięcie wszystkich spraw, unormowanych pragmatyką służbową, w których orzecznictwo wedle dotychczasowych przepisów należało do Ministerstwa Skarbu w Wiedniu.

Art. 3.

Kompetencji Ministerstwa Skarbu zastrzega się dalej:

- 1) zarządzanie odpisów lub zwrotów prawomocnych danin lub umorzenia innych roszczeń państwa, jeżeli zarządzenie nie jest konieczne z powodu nieściągalności lub żądanie strony nie opiera się na tytule prawnym, a kwota, o którą w poszczególnym wypadku chodzi, przenosi 20000 koron,
- 2) zezwalanie na przekroczenia kredytów władz skarbowych,
- 3) nabywanie lub sprzedaż realności, kapitałów, rent trwałych lub innych, terminem nieograniczonych rent,

- 4) zawieranie ugód i jednostronne zrzekanie się przy spornych lub niepewnych roszczeniach prawnych, w sprawach kupna-sprzedaży lub innych sprawach, należących do orzecznictwa sądów zwyczajnych, jeżeli suma, o którą idzie, przenosi 20.000 kor.

Art. 4.

W zakresie działania Ministerstwa Skarbu pozostaje nadal, prócz naczelnego kierownictwa wymiaru i poboru wszystkich danin państwowych:

- a) w dziedzinie podatków bezpośrednich:
 - 1) wydawanie w drodze rozporządzeń przejściowych postanowień co do czasu trwania funkcji wybranych lub mianowanych członków (zastępców) komisji podatkowych dla powszechnego podatku zarobkowego i podatku dochodowego (§ 22 oraz § 189 ust. 1. ustawy z dnia 25 października 1896, Dz. p. p. Nr. 220),
 - 2) wydawanie zarządzeń co do przestrzegania wzajemności, względnie zarządzeń odwetowych (§ 285 cyt. ust.),
 - 3) wydawanie wyjątkowych zarządzeń przy ustalaniu podstaw wymiaru podatku od zysków wojennych (art. 22, ust. 2. przep. wykonaw. do rozporz. z dnia 16 kwietnia 1916, Dz. p. p. Nr. 103),
 - 4) zmiany powołanego wyżej rozporządzenia o podatku od zysków wojennych (art. 33 ust. 1. przep. wykon.);
 - b) zwalnianie od podwyżek i kar porządkowych w zakresie należyciści stemplowych i bezpośrednich, należyciści ekwiwalentowych oraz podatku od obrotu papierami wartościowymi, jeżeli odnośna kwota przenosi 20.000 koron;
 - c) rozstrzygnięcie wszystkich tych spraw w dziedzinie podatków konsumpcyjnych i monopolów, w których wartość przedmiotu nie da się wyrazić w pieniądzu, o ile rozstrzygnięcie ich w I instancji według dotychczasowych postanowień było zastrzeżone Ministerstwu Skarbu w Wiedniu.

Art. 5.

W sprawach kasowych i rachunkowych zastrzeżona jest Ministerstwu Skarbu naczelną kontrola zamknięć rachunkowych oraz wykazów, dotyczących administracji skarbowej.

Art. 6.

W dziedzinie spraw celnych nie następuje na razie żadna zmiana w dotychczasowym zakresie działania władz i urzędów skarbowych.

Art. 7.

We wszystkich nie wymienionych wyżej sprawach, w których, na podstawie obowiązujących przepisów, orzekano dotąd Ministerstwo Skarbu w Wiedniu, bądźto w toku instancji, jako najwyższa instancja, bądź też jako władza administracyjna lub nadzorcza, należy orzecznictwo i wydawanie zarządzeń do władzy skarbowej II instancji, jako instancji ostatecznej.

W sprawach tego rodzaju, co do których w chwili wejścia tego rozporządzenia w życie orzeczenie lub zarządzenie już wydano, a wniesiony przeciw temu środek prawny nie został jeszcze przez Ministerstwo Skarbu w Wiedniu załatwiony, należy sprawę na nowo rozpatrzyć i wydać ponownie załatwienie w instancji ostatecznej.

Art. 8.

Sprawy karno-skarbowe, przekazane § 518 ustawy karnej o przekroczeniach skarbowych orzecznictwu Sądów Wyższych dla spraw skarbowych, mają odtąd rozstrzygać Sady Okręgowe dla spraw skarbowych.

Kompetencję Sądu Najwyższego dla spraw skarbowych, w myśl § 519 ust. I i § 173 przepisów wykonawczych, przekazuje się równocześnie Sądowi Wyższemu dla spraw skarbowych; przy przepisaniu dla łagodzenia kar porozumieniu, wstępuje w miejsce Ministerstwa Skarbu Dyrekcja Skarbu we Lwowie.

Przeciw rozstrzygnięciu, w myśl § 885 ustawy, nie przysługuje żaden dalszy środek prawny.

Art. 9.

Rozporządzenie niniejsze nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia:

Minister Skarbu:

(—) Karpiński.

Warszawa, dnia 12 kwietnia 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE.

W uzupełnieniu do wydanego przez Urząd w dn. 4 lutego r. b. rozporządzenia: a) o wywieszeniu na bramach domów wykazu wszystkich wolnych i niezamieszkałych lokali, ze wskazaniem ilości pokoi i z podaniem cen komornego, b) o wywieszeniu w bramach domów wykazu wszystkich, znajdujących się w domu lokali, ze wskazaniem ilości pokoi, piętra i numeru mieszkania, ze wskazaniem cen pobieranych za nie, c) o wywieszeniu wykazu właścicieli mieszkań, odnajmujących od siebie oddzielne pokoje, ze wskazaniem cen za nie pobieranych, — niniejszem na mocy Dekretu Naczelnika Państwa z dn. 11 stycznia 1919 r. rozporządza się:

1) wszystkie wyżej wskazane wykazy winny być sporządzone na osobnych dużych arkuszach papieru wyraźnie napisanych i umieszczonych w bramach domów na widocznym miejscu, aby z łatwością mogły być odczytane. Wykazy winny być podpisane przez właścicieli domów, ewentualnie administratorów;

2) właściciele domów, ewentualnie administratorzy, powinni odpisy wszystkich wyżej wskazanych wykazów, opatrzone własnoręcznym podpisem, przesyłać Urzędowi Walki z Lichwą i Spekulacją najdalej do dnia 15-go maja 1919 roku.

3) Do odpisu przesłanego do Urzędu wykazu podjętych przez właścicieli mieszkań, pokoi, należy dołączyć arkusz, w którym sublokatorzy wynajmujący u lokatorów pokoje, mają podać wysokość placonego przez nich komornego, wraz z wyszczególnieniem wszelkich opłacanych dodatków (za meble, pościel, opał i t. d.). Dane te sublokatorzy winni stwierdzić własnoręcznym podpisem.

4) W razie wypowiedzenia mieszkania przez właściciela domu (administratora) ewentualnie przez lokatora, wymawiającego sublokatorowi pokój, wymawiającego lokal w inien o tem zawiadomić w przeciągu 24 godzin Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją ze wskazaniem przyczyny wypowiedzenia i z oznaczeniem czynszu żądanego przez wynajmujących oraz wymaganej opłaty za poszczególne wygody (winde, centralne ogrzewanie, oświetlenie i t. d.), ze wskazaniem ilości pokoi, pięter, wygód i żądanego czynszu.

5) O wynajęciu mieszkania winien właściciel domu (administrator) względnie lokator odnośnie do wynajmu umebłowanych pokoi — zawiadomić Urząd Walki z Lichwą i Spekulacją w przeciągu 24 godzin, podając jednocześnie i wysokość umówionego czynszu, z wyszczególnieniem wysokości opłat dodatkowych.

6) Właściciele domów, ewentualnie administratorowie, winni są przesyłać Urzędowi, najdalej do dnia 15-go maja: a) wykaz mieszkań w ich domach, składający się więcej niż z czterech pokoiów, ze wskazaniem ilości osób, zamieszkujących te mieszkania, oraz b) wykaz wszystkich mieszczących się w ich domach biur handlowych, fabrycznych, lokali towarzystw, klubów, stowarzyszeń i t. d. ze wskazaniem ilości pokoiów, zajętych przez nie, i ze wskazaniem ilości osób stale w nich pracujących.

Niezastosowanie się do jakichkolwiek z powyższych zarządzeń karane będzie w drodze administracyjnej arestem do 3-ich miesięcy lub grzywną do 20,000 marek.

Rozporządzenie niniejsze obowiązować zaczyna w Warszawie z dniem ogłoszenia, na prowincji zaś z dniem 20-go maja b. r.

Naczelnik Urzędu:

(—) L. Ptaszyński.

Warszawa, dn. 5 maja 1919 r.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych do ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z 11 kwietnia 1919 r. Dz. Pr. Nr. 32, poz. Nr. 264 z roku 1919.

Art. I. Część ogólna.

Jeżeli władze wojskowe, względnie oddziały wojskowe nie będą mogły pokryć swego zapotrzebowania w drodze kupna z wolnej ręki lub najmu, to zwracać się będą do Władz administracyjnych o wydanie polecenia ludności dostarczenia potrzebnych przedmiotów.

Przy większych zapotrzebowaniach Ministerstwo Spraw Wojskowych zawsze poprzednio porozumie się z Ministerstwami Apropiacji, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, względnie z innymi jeszcze Ministerstwami, tak, by ciężar świadczeń wojennych rozłożyć równomiernie na całe Państwo, oraz tak, by uwzględnić w pełni słuszne interesy poszczególnych obywateli i interesy ogólnej racjonalnej gospodarki

Po ustaleniu w ten sposób, gdzie i w jakiej ilości zapotrzebowanie ma być pokryte, władze administracyjne powiadomią ludność, jakie przedmioty, w jakiej ilości, gdzie i kiedy mają być dostarczone.

Art. II. Władze i organa wojskowe uprawnione do żądania świadczeń wojennych.

Do wystawiania zapotrzebowań uprawnionymi są:

A. W Kraju (to jest w tych wszystkich częściach Państwa Polskiego, które nie są objęte terenem wojennym):

1) Ministerstwo Spraw Wojskowych w granicach całego obszaru Kraju;

2) Dowództwa Generalnych Okręgów w granicach swych Okręgów.

Ministerstwo i Dowództwa Okręgów Generalnych mają prawo wystawiania zapotrzebowań wszystkich przedmiotów, wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Spr. Wojsk. i Ministra Spraw Wewn. z dnia 29 kwietnia 1919 r. L. D. G. 17355/I., którym wprowadzono obowiązek świadczeń wojennych, jak i przedmiotów, któreby w późniejszym czasie wspólnie przez te dwa Ministerstwa poddane zostały obowiązkowi świadczeń wojennych.

3) Inne organa, jeżeli do tego upoważnione zostaną późniejszymi wspólnymi rozporządzeniami Ministra Spr. Wojsk. i Ministra Spr. Wewn. W rozporządzeniach tych zawsze będzie podane, jakich przedmiotów, w jakim rozmiarze i na jakim terytorjum Organa te będą mogły żądać świadczeń wojennych.

B. Na terenie wojennym:

1) Główne Kwatermistrzostwo w granicach całego terenu wojennego.

2) Dowództwa Okręgów etapowych w granicach swych Okręgów.

3) W wypadkach bezpośredniej i nieodwołanej potrzeby wszystkie Instytucje wojskowe (Urzędy, Oddziały, Zakłady), stanowiące samodzielną jednostkę ekonomiczno-administracyjną (posiadającą własną komisję kasową).

4) Rozgraniczenie Kraju i Terenu wojennego.

O granicy między Krajem a Terenem wojennym będzie ludność interesowanego obszaru zawiadamiana przez władze administracyjne, wyszczególnione w art. III niniejszego rozporządzenia, a tam, gdzieby te władze były chwilowo nieczynne, przez władze wojskowe.

Art. III. Władze administracyjne, mające prawo wzywać ludność do świadczeń wojennych.

Władzami administracyjnymi, którym przysługuje prawo wzywania ludności do świadczeń wojennych, są:

1) Państwowe Urzędy administracyjne I Instancji (podległe Ministerstwu Spr. Wewn.).

2) Magistraty miast z własnym statutem, oraz Magistraty miast wyliczonych w Art. 72 dekretu o samorządzie miejskim z 4. II. 1919 (Dz. Pr. Nr. 13, poz. 140 z r. 1919).

3) Urzędy gminne (w Galicji ponadto Przełożęstwa Obszarów dworskich). Na obszarach, w których Państwowe urzędy administracyjne I Instancji są czynne, zawiadomienia o zapotrzebowaniu świadczeń wojennych otrzymywać będą Urzędy gminne (Przełożęstwa Obszarów dworskich) od tych Władz administracyjnych, o ile późniejsze rozporządzenia, wydać się mające dla poszczególnych przedmiotów, inaczej wyraźnie nie postanowią.

Art. IV. Na kogo mogą być nakładane świadczenia wojenne.

Świadczenia wojenne nakładane będą w regule na poszczególne osoby fizyczne, względnie prawne. Mogą być jednak — o ile to w danych wypadkach okaże się wskazanym — nakładane na całe powiaty lub gminy. W wypadkach tych autonomiczne Reprezentacje powiatowe, względnie Rady gminne (miejskie) zadecydują, w jaki sposób ciężar świadczenia ma być rozłożony na mieszkańców powiatu, względnie gminy.

Art. V. Co należy do niezbędnych potrzeb osobistych, względnie niezbędnie do wykonywania zawodu.

Co należy, w myśl Art. 4 ust. o rzecz. świadczeń wojennych, do niezbędnych potrzeb osobistych, względnie niezbędnie do wykonania zawodu posiadacza i jego rodziny, podane będzie w osobnych rozporządzeniach, które wydane zostaną dla świadczeń poszczególnych przedmiotów przez Ministerstwo

Spr. Wojsk., w porozumieniu z odnośnymi Ministerstwami.

Gdyby rozporządzenia takiego, dla danego przedmiotu, nie wydano, w takim razie decydować o tem będzie Komisja powiatowa świadczących wojennych, złożona z Kierownika państwowego Urzędu administracyjnego I Inst. jako przewodniczącego i dwóch delegatów autonomicznej Reprezentacji powiatowej.

Autonomiczna reprezentacja powiatowa wyznacza w tym celu czterech delegatów, oraz ich zastępców, a to po jednym dla przedmiotów rolnictwa, handlu, przemysłu i rzemiosła. Z tych czterech powołuje przewodniczący Komisji w poszczególnych wypadkach po dwóch delegatów (zastępców), uwzględniając jakoś mającego się świadczyć przedmiotu.

W miastach o własnym statucie, oraz w miastach wyliczonych w Art. 72 dekretu o samorządzie miejskim z 4. II. 1919 (Dz. Pr. Nr. 13, poz. 140 z r. 1919), Komisja taka składać się będzie z delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jako przewodniczącego, i dwóch delegatów Rady Miejskiej, powołanych analogicznie przez przewodniczącego, jak w Komisjach powiatowych świadczeń wojennych.

Na terenach, w którychby Państwowe Urzędy administracyjne, względnie autonomiczne reprezentacje powiatowe były nie zorganizowane lub nieczynne, w miejsce reprezentanta Państwowego Urzędu Administracyjnego wstępuje Komendant Powiatowej Komendy Etapowej, a w miejsce delegatów autonomicznej reprezentacji powiatowej dwaj delegaci miejscowej autonomicznej władzy administracyjnej. Delegatom miejscowej władzy administracyjnej przysługuje jedynie głos doradczy.

W naradach wszystkich powyższych Komisji, o ile przewodniczącym nie będzie Komendant Powiatowej Komendy Etapowej, może brać udział reprezentant wojskowości z głosem doradczym.

Komisje powyższe właściwe będą również dla wszystkich tych wypadków, w którychby rozporządzenia, zapowiedziane w ust. I niniejszego artykułu, odnośnie do określenia niezbędnych potrzeb osobistych, względnie niezbędnego zapotrzebowania dla wykonania zawodu, nasunęły w praktyce jakie wątpliwości.

Przeciw orzeczeniu powyższych Komisji wolno celem ustalenia wysokości zapłaty za świadczenia odnieść się z zażaleniem do Okręgowej Komisji Rekwizycyjnej (Art. 11 i 12 ust. o rzecz. świadczeń woj.) a to w terminie jednomiesięcznym, który się liczy od dnia następnego po dniu skutecznego świadczenia. Zażalenie jednak takie nie ma mocy wstrzymującej, to znaczy, że świadczenie musi być w nakazanym terminie wykonane.

Art. VI. Zabytki sztuki i kultury.

Jako zabytki sztuki i kultury, znajdujące się pod opieką Państwa, które art. 4 ust. o rzecz. świadczeń woj., uwolnił od obowiązku przymusowego świadczenia, rozumieją się wszystkie wytwory sztuki (obrazy, rzeźby i inne wytwory artystyczne), wytwory przemysłu artystycznego, książki, jak niemniej wszelkie przedmioty, służące do celów naukowych, bez względu, w czyjem władaniu się znajdują.

Art. VII. Deklaracje posiadanych przedmiotów.

Prawo zarządzenia obowiązku zeznawania deklaracji, przewidziane w art. 5 ust. o rzecz. świadczeń woj., przysługuje w Kraju Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (względnie w jego imieniu Generalnym Komisarzom Rządu, tam, gdzie są ustanowieni), a na terenie wojennym Głównemu Kwatermistrzostwu.

Wzywaniu ludności do zeznawania tych deklaracji, oraz ich sumaryczne zestawianie należy do władz, wyszczególnionych w Art. III niniejszego zarządzenia.

(Dalszy ciąg nastąpi).

TYMCZASOWA INSTRUKCJA OGÓLNA DLA URZĘDÓW ZIEMSKICH, DZIAŁAJĄCYCH NA OBSZARACH B. ZABORU ROŚYJSKIEGO.

(Ciąg dalszy. Patrz Nr. Nr. 97, 98 i 99).

Postępowanie w urzędach ziemskich.

Przepisy ogólne.

Art. 53. Urzędy Ziemskie przystępują do rozpatrzenia spraw, wchodzących w zakres ich kompetencji,

tylko na żądanie interesowanych osób, zrzeczeń lub władz.

Art. 54. Urzędy Ziemskie dążąc do zakończenia każdej sprawy przez układ polubowny pomiędzy osobami interesowanymi.

Gdy do takiego układu nie dojdzie i sprawa wymaga rozstrzygnięcia przez Urzędy Ziemskie, winny one w decyzji swej mieć wzgląd na uzasadnione interesy uczestników sprawy, jako też na interesy osób trzecich. O niedośćciu do skutku układu polubownego Komisarz Ziemski obowiązany jest odnotować w aktach sprawy przed przedstawieniem jej Komisji Ziemskiej Okręgowej.

Art. 55. Urzędy Ziemskie mogą nie poprzestawać na przedkładanych im przez strony dowodach i-mają prawo dla wyswietlenia wszystkich okoliczności sprawy sprawdzać z urzędu przedstawione dokumenty, nakazywać złożenie nowych dowodów, zarządzając badanie świadków, oraz wszelkie inne środki dowodowe, jakie uznają za niezbędne.

Komisarze i podkomisarze ziemscy winni wszakże dążyć do zbadania wedle możliwości wszystkich osób w miejscu ich zamieszkania podczas badania na miejscu stanu faktycznego sprawy (art. art. 37, 45 i 46 P. T.).

Art. 56. Językiem urzędowym Urzędów Ziemskich jest język polski. Gdy do sprawy wpływają osoby, nieznające języka polskiego, może być powołany tłumacz, który winien posiadać kwalifikacje wiarodobnego świadka i złożyć przysięgę według załączonego wzoru.

Względem tłumacza mają zastosowanie przepisy o wyłączeniu biegłych (art. art. 521—523 Ust. Post. Cyw.).

Art. 57. Wezwania do stawienia się przed Urzędem Ziemskim będą doręczane przez policję (milicję) lub przez władze gminne w trybie przepisany w U. P. C. dla wezwań przed Sądy Pokoju (art. art. 63—66, 88—89).

Termin do stawienia się winien być tak obliczony, aby osoba wzywana przy uwzględnieniu odległości i warunków komunikacyjnych miała faktyczną możliwość przybycia lub nadesłania należytego usprawiedliwienia.

Art. 58. Wezwanie winno być sporządzone w dwóch egzemplarzach i zawierać:

- 1) krótkie sformułowanie przedmiotu sprawy;
- 2) imię i nazwisko osoby wzywanej;
- 3) miejsce i termin, dokąd i kiedy ma się stawić;
- 4) charakter, w jakim zostaje wezwana (strona, świadek, biegły, tłumacz);
- 5) skutki niestawienia się.

Wezwanie podpisuje sekretarz.

Art. 59. Doręczenie wezwania zastępuje ustne oznajmienie o terminie; sekretarz winien o tem odnotować w aktach i wziąć podpis od osoby wzywanej.

Art. 60. Przy badaniu świadków i biegłych, sprawdzaniu dowodów, dokonywaniu oględzin na miejscu i t. p. stosować należy odpowiednio — o ile instrukcja niniejsza lub instrukcje techniczne inaczej nie stanowią — przepisy Ustawy Postępowania Cywilnego.

W szczególności Komisarz Ziemski stosować winien:

- 1) przepisy U. P. C. dla Sądów Pokoju (art. art. 61—124³), gdy działa samodzielnie w trybie postępowania przygotowawczego lub na skutek polecenia Prezesa Komisji względnie Inspektora Ziemskiego, oraz
- 2) przepisy U. P. C. dla Sądów Okręgowych (art. art. 366—565), gdy działa z polecenia Komisji Ziemskiej Okręgowej w trybie art. 50 P. T.

Art. 61. Wynagrodzenie świadków za odebranie ich od zajęć określa wzywający urząd w ilości od 1 do 20 marek za każdą dobę. Żądanie wynagrodzenia winno być zgłoszone najpóźniej w dniu badania.

Art. 62. Wynagrodzenie biegłych za odebranie od zajęć i pracę określa wzywający urząd zależnie od rodzaju pracy, wartości zużytego czasu i innych okoliczności. Żądanie wynagrodzenia winno być zgłoszone jednocześnie ze złożeniem opinii.

Art. 63. Duchowni wszelkich wyznań, wzywani w celu odebrania przysięgi, otrzymują za stawiennictwo wynagrodzenie w wysokości 3 marek od każdej sprawy, niezależnie od ilości osób składających przysięgę i niezależnie od tego, czy przysięga doszła do skutku.

Art. 64. Świadkowie, biegli i duchowni, wzywani poza obręb miejscowości, w której mieszkają, oprócz wynagrodzenia w poprzednich artykułach (62—64) przewidzianego mają prawo do zwrotu kosztów podróży w wysokości, określonej przez wzywający urząd.

Dochođenje Komisarzkie.

Art. 65. Komisarz Ziemski rozpoczyna swe czynności:

- 1) na skutek skierowanego doń podania piśmiennego lub żądania ustnego;
- 2) z polecenia Urzędów Ziemskich oraz na żądanie lub wskutek zawiadomienia innych władz państwowych.

Art. 66. O wpływie każdej sprawy, która ma być rozpoznawana w Komisji Ziemskiej Okręgowej, Komisarz Ziemski zawiadamia niezwłocznie Komisję Ziemską Okręgową.

Art. 67. Rozpoczynając każde dochođenje, winien

Komisarz na pierwszej karcie odnośnych akt odnotować, kiedy mianowicie (data), na czyje żądanie i na jakiej podstawie prawnej do dochodzenia przystąpił.

Art. 68. W razie wplynięcia sprawy nie podlegającej kompetencji urzędów ziemskich, Komisarz Ziemski do dochodzenia nie przystępuje, akta zaś sprawy wraz z umotywowaną rezolucją odmowną przesyła Komisji Ziemskiej Okręgowej do decyzji.

Art. 69. Komisarz Ziemski obowiązany jest dopilnować, aby wszystko, co sprawy dotyczy, zostało zbadane i w aktach uwidocznione.

Po ogólnym zapoznaniu się z treścią sprawy i ze stanem faktycznym na miejscu Komisarz winien zbadać szczegółowo osoby interesowane co do ich życzeń i wniosków i wyznaczyć im w tym celu termin według swego uznania, kierując się kolejnością spraw, ich ważnością i rozkładem swych prac.

Art. 70. W szczególności Komisarz Ziemski obowiązany jest zgromadzić z urzędu wszystkie dowody, stanowiące tytuł prawny na władanie ziemią, będącą przedmiotem postępowania, oraz wypełnić ściśle kwestjonariusz szczegółowy dla każdego uczestnika.

Art. 71. Z każdej czynności urzędowej Komisarza Ziemskiego winien być sporządzony protokół stosownie do wymagań art. 40 P. T.

W szczególności winien protokół zawierać przebieg danej czynności z zaznaczeniem tych punktów, co do których strony są zgodne, jako też punktów wątpliwych i spornych. Gdy pewna okoliczność znajduje dostateczne wyjaśnienie w przedłożonym dokumencie, wystarczy powołanie się na dokument, który należy dołączyć do protokołu w oryginale lub wierzynym odpisie.

Art. 72. Na żądanie strony, zgłoszone przed podpisaniem protokołu, winien Komisarz Ziemski protokół sprostować lub uzupełnić.

Gdy strona odmawia podpisania protokołu, należy to zaznaczyć z podaniem przyczyny odmowy. — Komisarz winien uprzedzić stronę odmawiającą podpisu, że pomimo braku jej podpisu protokół będzie miał przeciwko niej moc dowodową.

Art. 73. Wszelka rozpoczęta czynność urzędowa Komisarza Ziemskiego winna być bez przerwy doprowadzona do właściwego zakończenia.

Odroczenia czynności jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy tego wymaga istota sprawy lub też przeszkody nieusuwalne. — Osoby przez Komisarza wzwane winny być obecne nie tylko w terminie w wezwaniu wskazanym, lecz i dni następujących, dopóki czynność nie zostanie ukończona.

Art. 74. Przy dochodzeniu w sprawach regulacyjnych winien Komisarz po zebraniu wszystkich danych przystąpić do sporządzenia planu podejmowanych robót. O ile zachodzą spory dotyczące granic, działów spadkowych, prawa własności, Komisarz winien sporządzić plan ogólny szczegółowy zaś podział odłożyć do czasu rozstrzygnięcia sporu.

Art. 75. Komisarz winien przy sporządzaniu planu kierować się całkowitą bezstronnością. Wnioski i życzenia stron winny być ściśle protokołowane i uwzględniane, o ile nie sprzeciwiają się wymaganiom prawa, interesom innych uczestników i podstawowym założeniom planu.

Odrzucając wnioski lub żądanie strony, winien Komisarz odmowę w protokole uzasadnić.

Art. 76. Przy ustalaniu granic obowiązany jest Komisarz wzywać właścicieli sąsiednich nieruchomości do asystowania przy czynnościach pomiarowych.

Art. 77. Przed przesłaniem do Komisji Ziemskiej Okręgowej dochodzenia w sprawie regulacyjnej winien Komisarz okazać plan stronom i udzielić im szczegółowych wyjaśnień zarówno na planie, jak i na gruncie. Wyjaśnienia winny być tak szczegółowe i wyczerpujące, ażeby każdy z uczestników zdawał sobie sprawę ze zmian, jakie następują w dotychczasowym sposobie władania ziemią.

Art. 78. Komisarz dbać winien, aby układy polubowne i uchwały podlegające jego zaświadczeniu były redagowane ściśle według przepisów prawa i aby jasno i wyczerpująco ujmowały całokształt i poszczególne punkty sprawy.

Art. 79. Polecenia Komisji Ziemskiej Okręgowej, otrzymane w trybie art. 50 P. T., winien Komisarz wykonywać szczególnie szybko, ściśle i całkowicie.

Art. 80. Zażalenia na czynności Komisarza, składane na jego ręce w trybie art. 41 P. T., winien Komisarz przedstawić niezwłocznie wraz ze swym wyjaśnieniem Komisji Ziemskiej Okręgowej.

Zażalenia, złożone po upływie przepisanej w art. 41 terminu, Komisarz zwraca skarżącemu, zaznaczając o przyczynie zwrotu na zażaleniu piśmiennem lub też w protokole, gdy zażalenie zgłoszono ustnie.

Art. 81. Gdy dochodzenie Komisarskie wymaga dokonania pewnej czynności (zbadania świadka, sprawdzenia dokumentu i t. p.), na obszarze, podległym inne-

mu Komisarzowi, winien Komisarz prowadzący dochodzenie zwrócić się do odnośnego Komisarza z żądaniem dokonania tej czynności (rekwizycja), komunikując mu ważniejsze okoliczności sprawy, pożądaną sposob przeprowadzenia i cel żądanej czynności.

O przesłanym żądaniu (rekwizycji) Komisarz zawiadamia Prezesa Komisji Ziemskiej Okręgowej, przy której urzęduje, oraz Prezesa Komisji, przy której urzęduje Komisarz wykonujący rekwizycję.

Art. 82. O otrzymanych żądaniach (rekwizycjach) od innych Komisarzy Komisarz zawiadamia Prezesa Komisji Ziemskiej Okręgowej.

(Dalszy ciąg nastąpi).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Wydział Prasowy Min. Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, co następuje:

Rada Miejska m. Łodzi w dniu 22/IV r. b. przesłała drogą telegraficzną pod adresem Ministerstwa Spraw Zagranicznych następującą uchwałę z prośbą o natychmiastowe skierowanie do Paryża:

„Powołując się na wielokrotnie już wyrażane katęgoryczne żądania przyłączenia Gdańska do Zjednoczonej Polski, oraz na rezolucję Rady Miejskiej m. Łodzi z dnia 9 marca r. b. Prezydium Rady i Magistrat m. Łodzi ponownie stwierdzają, co następuje:

Niemia Polski niepodległej i zjednoczonej bez Gdańska.

Polska bez Gdańska i własnego wybrzeża morskiego będzie skazana na łup niemieczyzny.

Łódź robotnicza z naciskiem podkreśla, że rozwój gospodarczy kraju zostałby przez utratę Gdańska uniemożliwiony, a co za tem idzie, tysiączne rzesze robotnicze zostałyby nadal w nędzy i bieżącej pracy.

W razie, gdyby Kongres Pokojowy w Paryżu, wbrew czynionym uprzednio zapewnieniom, miał przesądzić sprawę Gdańska na naszą niekorzyść, chwyci się Naród Polski wszelkich środków, by krzywdy swej dochodzić“.

Na mocy dekreту o stanie wyjątkowym, Komisarz Nadzwyczajny na m. st. Warszawę i pow. Warszawski nałożył następujące kary:

a) za niestosowanie się do wezwania z d. 28 marca r. b.:

1) na Wnorowska Izabelę, właścicielkę domu przy ul. Ogrodowej Nr. 61 — M. 150 (sto pięćdziesiąt marek) z zamianą w razie niezaplacenia na 5 dni aresztu;

2) za handel mąką amerykańską;

3) na Rozental Manię, właśc. składu przy pl. Kercelego, Budka Nr. 11 — M. 150 (sto pięćdziesiąt marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 8 dni aresztu;

3) na Gratszteina Surę, właśc. składu przy pl. Kercelego, budka Nr. 14 — M. 500 (pięćset marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 15 dni aresztu;

4) na Kurowera Judkę, właśc. składu przy pl. Kercelego, budka Nr. 1 — M. 300 (trzysta marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 10 dni aresztu;

5) na Cilicha Ickę, właśc. sklepu przy pl. Kercelego, Budka Nr. 2, — M. 75 (siedemdziesiąt pięć marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 5 dni aresztu.

c) za prowadzenie handlu w porze nocnej:

6) na Czerwińskiego Edwarda, właściciela kawiarni przy ul. Pańskiej Nr. 110, M. 50 (pięćdziesiąt marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 5 dni aresztu.

d) za niestosowanie się do decyzji Komisji Rozjemczej:

7) na Romera Piotra, właśc. domu przy ul. Al. Jerozolimskie 59, — M. 500 (pięćset marek), z zamianą w razie niezaplacenia na 15 dni aresztu.

Z Ministerstwa Robót Publicznych.

Dnia 29-go kwietnia Sejm Ustawodawczy uchwalił wniesioną przez Ministerstwo Robót Publicznych ustawę w przedmiocie budowy wałów ochronnych na lewym brzegu Wisły od ujścia potoku Kościelnickiego do Zawichostu. Ustawa ta stwarza podstawę do wykonania dzieła niezmiernie doniosłości dla stosunków gospodarczych w Polsce, przyczyniając się jednocześnie do częściowego rozwiązania palącej kwestji zatrudnienia bezrobotnych.

Potrzebę obwałowania Wisły celem ochrony przyległych gruntów przed klęskami powodzi uznawali od lat dawnych nie tylko zainteresowani właściciele gruntów nadbrzeżnych, ale i rządy austro-wę-

gierski i rosyjski. W r. 1864 pomiędzy wspomnianymi rządami została zawarta umowa w sprawie regulacji Wisły i Sanu, przyczem duży nacisk położono na budowę wałów ochronnych, a zbierająca się co 5 lat komisja międzynarodowa badała stan wykonywanych robót. Obwałowanie prawego brzegu Wisły, podjęte przy współudziale rządu austro-węgierskiego, postępowało różno naprzód, podczas, gdy budowy wałów na lewym brzegu nawet nie rozpoczęto, czego przyczyną było niedbalstwo ze strony rządu rosyjskiego; albowiem według przepisów rosyjskich budowa i konserwacja wałów pozostawione były inicjatywie właścicieli gruntów nadbrzeżnych i musiały być dokonywane na ich koszt bez żadnej pomocy ze strony państwa. Taki stan rzeczy pogarszał stale skutki powodzi na lewym brzegu w miarę postępów obwałowania brzegu prawego.

Z tych powodów Ministerstwo Robót Publicznych przedłożyło Sejmowi ustawę, której uchwalenie rozwiązuje niezłałatwione od szeregu lat a ważne zagadnienie.

Studja i zdjęcia potrzebne do tego celu są już rozpoczęte i będą ukończone w lecie r. b., zaś w ciągu następnej zimy opracowany zostanie szczegółowy projekt.

Koszt całej budowy, przy uwzględnieniu dzisiejszych cen robocizny i materiałów, został obliczony na 53,795,000 Mk., zaś okres budowy przewidziany jest na podstawie doświadczeń, poczynionych przy budowie wałów na prawym brzegu Wisły, na lat 15.

Chcąc dać natychmiastową pracę bezrobotnym Ministerstwo zarządziło już w tym roku rozpoczęcie budowy wałów na podstawie danych, ustalonych przez Komisję Międzynarodową i w ustawie preliminowała na ten cel kwotę 2,000,000 Mk. na rok bieżący.

Z Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Państwo Polskie zgłosiło przystąpienie do wszechświatowej Unji pocztowej i zostało do niego przyjęte. Wskutek tego podjęto już regularny ruch zagraniczny narazie tylko listowy z wszystkimi państwami z wyjątkiem Rosji, Ukrainy, Rumunii, Bułgarii, z którymi niema obecnie połączenia pocztowego. Brak także dotychczas formalnej umowy z Niemcami.

W obrocie zagranicznym wolno więc przysyłać listy, kartki pocztowe, druki, papiery handlowe próbki towarowe tak zwykłe, jak i polecone, za które winno się uiszczać opłaty według taryfy zagranicznej, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski“ Nr. 50 z 3 marca b. r. Za polecone przesyłki na razie nie bierze Zarząd pocztowy żadnej odpowiedzialności. Listy mają być nadawane otwarte podlegają cenzurze wojskowej.

TELEGRAMY HOŁDOWNICZE.

Naczelnik Państwa otrzymał następującą depeszę z Lozanny:

Prosimy o przyjęcie naszego hołdu i wyrazów naszej najgłębszej radości. Niech żyje Wilno! Polska Federacja Polityczna — Komisja Likwidacyjna. Kazimierz Marjan Morawski, Paweł Kucharski, Henryk Opiński, Zygmunt Zielenicz.

Komisarz powiatu Włoszczowskiego, Włodzimierz Wyszkowski, nadesłał Naczelnikowi Państwa pismo, z którego treści wynika, iż przesyła, zgodnie z życzeniem i uchwałą sejmiku powiatowego, zebraną w powiecie całym kwotę 6984 koron do dyspozycji Naczelnika Państwa w wyrazami bezgranicznej wdzięczności i hołdu z powodu tak przez cały naród upragnionego oswobodzenia orężem polskim Wilna.

Naczelnik Państwa otrzymał następującą depeszę:

Rada miejska i magistrat Łomży, przejęte głęboką radością, zarówno z wyzwolenia Wilna przez oręż polski, przez Ciebie, Panie Naczelniku, kierowany, jak z wzniołej Twojej do bratniej Litwy odezwy, widzi w tych czynach historyczny i humanitarny dowód czystości i mocy polskiej idei niepodległościowej, jakiemu równego w tej szlachetnej mierze nie dał żaden wódz, ani naród w tej wojnie i dla uczczenia tego czynu Naczelnika i wojsk polskich z głębi serc woła „część“, przesyłając równo-

czcnie magistratowi Wilna pozdrowienie braterskie i dar 2000 marek dla najbiedniejszych mieszkańców. Przewodniczący Rady miejskiej i burmistrz: W. Swiderski.

Zebrani tu, na Zamku Jagiellońskim, przedstawiciele ludności miasta Grodna wszystkich narodowości jednogłośnie śpiewają hymn: „Jeszcze Polska nie zginęła” i przesyłają Panu Naczelnikowi Państwa hold wdzięczności za zajęcie tego grodu przez wojska polskie. Dowódca twierdzy: Falewicz, gen. podpor.

Sejmik powiatowy Łódzki przesyła wyrazy czci Naczelnikowi Państwa, bohaterskiemu zdobywcy

Wilna, wyrażając niezachwianą wiarę, że za jego przewodem Polska będzie wewnętrznie jednolita i szczęśliwa, nazewnątrz mogna, oparta o braterski, w myśl odwiecznych tradycji, związek z Litwą. — Powiatowy komisarz: Remiszewski.

Sejmik Łódzki powiatowy, uznając, że dla istnienia i rozkwitu Polski niezbędne jest posiadanie własnego portu z wybrzeżem morskim, zwraca się do Naczelnika Państwa i do Rządu Polskiego z gorącym wezwaniem uczynienia wszelkich wysiłków, aby Gdańsk został uznany za integralną część Państwa Polskiego. — Przewodniczący sejmiku, powiatowy komisarz rządowy: Remiszewski.

SEJM USTAWODAWCZY.

Przemówienia PP. Ministrów, wygłoszone na posiedzeniu 32-tem Sejmu:

P. Minister Przemysłu i Handlu, Hacia:
Wysoki Sejmie!

W komisji panowała prawie jednomyślność co do zasady. (Pos. Diamand: Słysz Pan, panie Brun?). Ta zasada, że państwo ma ująć w swoje ręce ten wielki skarb, który się znajduje pod ziemią, była dla wszystkich członków miarodajną, i chodziło tylko o to, jaki sposób, jaka droga prowadzi do najracjonalniejszego zużycia tego skarbu.

Staliśmy na tym stanowisku, że współdziałanie czynników stojących poza rządem jest wskazane, i na tym stanowisku stał także referent mniejszości p. Diamand, który w pierwotnym swoim wniosku, jaki panom został przedłożony w drukach, nie miał tak daleko idących pretensji co do wyłączności państwa, jak dziś wywnioskować z jego przemówień można.

P. Diamand rozwodził się dziś o wielu rzeczach, które się ściśle łączą z całym systemem współdziałania państwa w zarobkowaniu, przedsiębiorczości, wychodził z założenia, że państwo, jako takie, musi wziąć wyłączność tych interesów w swe ręce, — i tylko w ten sposób — mogłyby powstawać takie zasadnicze gospodarstwa, stałe i dobre.

Nie chcę dziś z panem Diamandem o tym dyskutować, co jest lepsze, co jest gorsze. Wiem, że co do zasadniczego momentu, może nie doszedłbym z nim do porozumienia. Ale z drugiej strony przypuszczam, że w dyskusji wyłoniloby się może pewne przekonanie, któreby jedną i drugą stronę w jakiś sposób zbliżyło.

Nie godzę się z panem Diamandem, który wywoził, że najgorsze są te spółki, w których państwo i prywatny kapitał razem pracują.

Zdaje mi się, że p. Diamand miał na myśli prawie wyłącznie czasy wojenne. Jeżeli wzorować się wyłącznie na tych spółkach, które w czasie wojny powstały i w czasie wojny swoją organizację rozposzechniały, jeżeli o tych spółkach wojennych myślał, to przyznam, że miał rację.

Ale wrócimy i wracamy powoli do normalnych czasów, — a gdy wrócą te czasy, to stanowisko prywatnego kapitalisty i prywatnego człowieka do państwa będzie inne, niż dotychczas; bo zdaje mi się, że cała akcja państwa i współdziałania państwa — dlatego w pierwszej linii tak niechętnie jest widziana, gdyż umysłowość nasza i przedsiębiorczość nasza jest antypaństwowa.

Ze względu na to, że myśmy nie byli przyzwyczajeni do tego, żeby państwo mogło w przedsiębiorstwie działać dodatnio, żeby państwo miało pewne prawo ingerencji, ze względów ogólnych, że państwo musi mieć prawo kontrolować — ze względów wreszcie, że podczas wojny powstały tego rodzaju objawy niesumienności ze strony przedsiębiorstw, które doprowadziły do paskarstwa, nie można zmienić przekonania, że w normalnych czasach musimy uznać za wskazany tego rodzaju współdziałanie państwa w przedsiębiorstwach, któryby nie zabijał prywatnej inicjatywy, że tego współdziałania w niektórych wypadkach państwo zrezygnowaćby nie mogło.

Jestem daleki od tego, żeby powiedzieć, że we wszystkich przedsiębiorstwach państwo musi brać udział.

Jestem daleki od tego, że wszystkie przedsiębiorstwa muszą być państwowe. Jestem również daleki od tego, żeby twierdzić, że we wszystkich przedsię-

biorstwach państwo musi brać dominujący udział; ale są przedsiębiorstwa, w których państwo musi wziąć udział i do tych należy niewątpliwie gaz ziemny. Dlatego też powiedziałem, że zasadniczo i Rząd i wszyscy członkowie komisji się zgodzili. Jeżeli się przypatrzymy wywodom pana posła Diamanda, który przedstawia wotum mniejszości, to przyjdziemy do przekonania, że różnice zdań są nie tak wielkie i że można przyjąć ustawę tak, jak ona przez większość została panom przedstawiona.

Nie utrzymuję, iż wszystkie te momenty, które p. poseł Diamand podniósł, są uwzględnione w tej ustawie.

Jedna rzecz jest zasadniczej natury, na jedną poprawkę chcę zwrócić uwagę, i żałuję, że pan poseł Diamand nie poruszył jej w komisji. To uzupełnienie § 2, że prawo to może Rząd przenieść za każdorazowym pozwoleniem Sejmu. Pan poseł Brun się tą sprawą zajmuje. Czy panowie uważają zasadniczo za właściwe, żeby Sejm się zastanawiał merytorycznie nad każdym wnioskiem przeniesienia, aby Sejm był nachodzony przez rozmaite grupy interesantów, które będą najrozmaitiej wpływały.

Przestrzegaliby panów, niech panowie na tę drogę nie idą, niech panowie pozostawiają to Rządowi, bo Rząd ma prawo i obowiązek dopilnować, aby wykonanie ustawy było takie, jakiego Sejm ma prawo żądać. Dlatego też stanowczo prosiłbym w imieniu Ministerstwa Przemysłu i Handlu, aby z tej poprawki zrezygnować.

Co do art. 3, poprawka jest mało znacząca, że na podstawie projektów, nadających się do jednolitego położenia, to nie mamy nic przeciwko temu, bo ta rzecz wypływa z całości i ta rzecz niewątpliwie tak była pomyślana. Jest to dalej idące zatwierdzenie tego, co wyrażono w innym miejscu ustawy, że prawo pierwszeństwa mają te projekty, które mogą być rozbudowane na dalszą metę.

P. Diamand zgłosił poprawkę do artykułu 7-go. (Czyta).

Proszę panów, zdaje mi się, że nie warto długo i szeroko nad tą sprawą dyskutować. Zdaje mi się, że to skreślenie ustępu, czego sobie życzył p. Diamand, jest mało znaczące ze względu, że p. Diamand nie wysnuł konsekwencji z artykułu 6-go. Panowie będą łaskawi jeszcze raz przeczytać artykuł 6-ty. (Czyta).

Proszę panów, czy panowie sądzą, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu zatwierdziłoby tego rodzaju ceny za gaz, któreby pozwoliły wypłacać 50 proc. dywidendy. (Głosy: Musi pozwolić). Nie może pozwolić. (Głosy: Jeżeli urzędnik weźmie lapówkę, to pozwoli). Ja proszę panów, aby tego rodzaju zdaniami nie operować. Tu zaznaczę, najpierw, że Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie zatwierdzi cen na długi przeciąg czasu, że cena musi być tylko na pewien czas oznaczona, że gdyby zyski przekraczały pewną wysokość, to zysk przechodzi na Rząd, a jeżeli będzie współdziałanie państwa, to Rząd będzie partycypował; jeżeli panowie sobie wystawiają, że koncesje będą zatwierdzone przez podrzędnych urzędników, to przeciwko temu muszę zaprotestować.

Nie, proszę panów, ta sprawa nie podlega systemowi lapownictwa i stanowczo chciałbym oświadczyć w imieniu Ministerstwa Przemysłu i Handlu i urzędników, że tego rodzaju koncesja lapownicza nie będzie miała miejsca.

Dlatego uważam, że skreślenie tego ustępu jest mało znaczące. Bo na co państwo każe sobie nadawać prawo wyłączności, jeśli z drugiej strony z tego pra-

wa nie ma korzystać i szafuje niem na korzyść przedsiębiorstw prywatnych a na niekorzyść obywateli i ludności.

Tego celu chyba nie ma ta ustawa, a Minister Przemysłu i Handlu chyba nie zatwierdzi wysokich cen. Z takim ministrem Sejm suwerenny dałby sobie natychmiast radę.

W dalszym ciągu chciałbym zwrócić uwagę, że przecież państwo nie może również zrezygnować ze współdziałania prywatnego kapitału. Nie wiem, czy prywatny kapitał pójdzie na tego rodzaju koncesje, ale nie możemy z góry stanąć na tem stanowisku i zrezygnować z prywatnych kapitałów.

Zdaje mi się, że te trzy czynniki: rząd, gmina i prywatny kapitał doskonale wspólnie mogą pracować. Zdaje mi się, że tutaj pewna formułka może być znaleziona, która ustanowi w przyszłości dla tego rodzaju przedsiębiorstw współdziałania tych trzech równomiernych czynników.

Dlatego chciałbym Panów prosić, ażebyście tę ustawę tak przyjęli, zwłaszcza w art. 7.

Pan poseł Diamand wspominał o p. Pillaciu. Chciałbym zwrócić uwagę, że rezygnacja p. Pillata z tem nic nie ma do czynienia. Jest to jeden objaw, który się, niestety, co chwila powtarza, że najzdolniejsi ludzie nie chcą iść do urzędu, a skoro idą, to tylko na przejściowy czas.

Mam obawę, że najzdolniejsi ludzie odejdą z urzędów, skoro przemysł i handel się ruszy. Wola być zatrudnieni w przemyśle i handlu, aniżeli w urzędach, a to i z tego powodu, że słyszy się zarzuty, że cały stan urzędniczy łączy się z pewnym jego odłamem, miętym nadzieję, niewiekiem, i w ten sposób ubliża się całemu stanowi urzędniczemu.

Nie chciałbym się dłużej rozwodzić, prosiłbym o przyjęcie en bloc, o ile panowie nie odesłają do komisji, o ile nie mam wpływu. Ale chciałbym prosić, specjalnie p. Diamanda, ażeby tej rezolucji dzisiaj nie przedkładał, bo ta rezolucja musi być szczegółowo dyskutowana.

To jest rzecz tak zasadniczej natury, że na posiedzeniu jednym bez przygotowania, — panowie może nawet nie przypominają sobie treści tej rezolucji, — nie można tak zasadniczej sprawy decydować.

Proszę p. Diamanda, ażeby na następnym posiedzeniu komisji tę rzecz wspólnie z prezesem Brunem poruszył i ażeby na tej komisji zapadła uchwała co do przedłożenia wniosku.

Tak zasadniczych rzeczy na kolanie załatwiać nie można. Nie możemy brać odpowiedzialności na siebie, jeśli tak ogromny wylom w gospodarce zostanie uczyniony z powodu rezolucji, która niedostatecznie jest przygotowana. Dlatego proszę o cofnięcie tej rezolucji.

P. Minister Robót Publicznych, Pruchnik:

Wysoki Sejmie!

Wykonując zapowiedziany program wielkich robót publicznych, przedkładam Wysokiemu Sejmowi dwa projekty ustaw, dotyczących budowy dróg wodnych na ziemiach polskich.

Znaczenie żeglugi tak morskiej, jak i śródlądowej jest oddawna znane, drogi wodne są zdolnie wskutek łatwości i taniości masowego transportu surowców i półfabrykatów podnieść produkcję kraju i rozwinąć zamarły w czasie wojny przemysł.

Skoro sprawa Gdańska niewątpliwie musi być dla nas korzystnie rozwiązana, to jest rzeczą nieodzowną ten główny port morski Rzeczypospolitej Polskiej połączyć wodnymi drogami śródlądowymi z wnętrzem Polski, a przedewszystkiem z najwęższymi ogniskami jej produkcji.

Takimi drogami są w pierwszym rzędzie rzeki, a z tych najważniejsza Wisła; rzeki te wymagają jednak odpowiedniego technicznego przysposobienia, aby mogły, jako arterje komunikacyjne spełniać należycie swe zadanie.

Oprócz rzek, trzeba wybudować sztuczne kanały żegluga na tych obszarach, gdzie rzek wielkich niema. Główną w tym rzędzie myślą przewodnią projektu jest połączenie polskiego Zagłębia węglowego z ogniskami naszego przemysłu, jak Częstochowa, Łódź i Warszawa, z jednej strony, a Kraków i Małopolska z drugiej.

Wymienione w ustawie drogi wodne są ustanowione na podstawie studjów, które przeprowadziło Ministerstwo Robót Publicznych, tudzież opinji i ankiety znawców, jaka odbyła się w dniach 8-go do 10-go kwietnia b. r. w Warszawie.

Rząd wnosi projekty dwóch ustaw. Jedna jest ustawą ramową, która wymienia projektowane drogi, wodne i upoważnia Rząd do przeprowadzenia odnośnych studjów i projektów. Zadaniem drugiej ustawy jest umożliwienie natychmiastowego rozpoczęcia niektórych robót, a to z uwagi

na konieczność dania pracy licznym rzeszom bezrobotnych.

Ministerstwo zamierza w pierwszej linii przystąpić w najbliższym czasie do budowy kanału, łączącego Wisłę w Warszawie z Bugiem i Narwią pod Zegrzem, tudzież przystąpi rzesznej w Warszawie.

Roboty około dróg wodnych w Krakowie i okolicy już się zaczęły na podstawie dokładnych projektów, pochodzących z czasów austriackich.

Proszę o przyjęcie przedłożonych ustaw w pierwszym czytaniu i odesłanie do komisji robót publicznych.

P. Minister Spraw Wewnętrznych, Wojciechowski:

Motywy, które skłoniły Rząd do wniesienia projektu Ustawy w przedmiocie uprawnień Rady Ministrów w zakresie organizacji Zarządu Państwowego, są następujące:

Organizacja administracji na całym obszarze Państwa, w szczególności ujednostajnienie rozmaitych urzędów administracyjnych na obszarach, które dotąd pod zarządem austriackim pozostawały, wymaga wydania tymczasowych zarządzeń z mocą ustawy, które z istoty rzeczy nosić muszą charakter prowizoryczny i zmienny ze względu na konieczność stopniowego przystosowywania różnych systemów administracyjnych do jednego, wypracować się nającego wzoru.

Zasadnicza konstrukcja administracji nie jest jeszcze przez ustawy sejmowe ustalona, z drugiej strony, nie jest rzeczą możliwą sprawowanie administracji w różnych częściach kraju na różnych zasadach, przeto zanim system administracji w całej Polsce ustawodawczo ukształtowany zostanie, Rząd musi przedsięwziąć tymczasowe kroki, zmierzające do zaprowadzenia możliwie jednolitej administracji w państwo.

Wobec tego zachodzi potrzeba upoważnienia Rządu do wydawania takich rozporządzeń z mocą ustawy, któreby mogły zarówno powoływać do życia nowe organy administracyjne, określać ich zakres działania, jakoteż i sposób postępowania w tych urzędach, a także w miarę potrzeby przystosowywać do tych nowych urzędów te organy administracyjne, które dotąd w poszczególnych okolicach Polski działały.

W ten sposób w niektórych wypadkach zachodziłaby potrzeba uchylania urzędów administracyjnych albo trybu postępowania administracyjnego, opartego na dawnych ustawach austriackich lub rosyjskich.

O ile chodzi o powoływanie nowych organów administracyjnych w b. Królestwie Polskiem, sprawa ta nie budzi najmniejszych trudności praktycznych z tego powodu, iż, opierając się na swych uprawnieniach zasadniczych w wykonywaniu powierzonych sobie zarządów państwowego, Rada Ministrów i poszczególne Ministerstwa mogą i muszą wydawać tego rodzaju zarządzenia organizacyjne, które nie napotkają przeszkody w postaci poważniejszych pozostałości dawnej administracji rosyjskiej.

Odmiennej charakter sprawa ta posiada na przestrzeni b. zaboru austriackiego, gdzie w całości niemal pozostała dotychczasowa administracja państwowa i autonomiczna. Przejście i ujednostajnienie administracji w b. zaborze austriackim wymaga całego szeregu ustaw, dotyczących zarówno organizacji urzędów, jak i postępowania w tych urzędach. Ustawy te przytem, jako wydawane przed konstytucyjnym ustaleniem zasad organizacji zarządu państwowego, z konieczności nosić muszą charakter ustaw tymczasowych.

Dla przyspieszenia objęcia i ujednostajnienia administracji na całym obszarze państwa i nieobarczenia Wysokiego Sejmu rozważaniem projektów ustaw tymczasowych treści formalnej, pożądanym byłoby uchwalenie ustawy ramowej, upoważniającej Radę Ministrów do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy w przedmiocie organizacji zarządu państwowego, zakresu działania i postępowania w urzędach państwowych, oraz w przedmiocie zmiany obowiązujących dotąd w poszczególnych dzielnicach Polski przepisów ustawowych o organizacji władz państwowych i autonomicznych.

Projektowana Ustawa ramowa dalaby możność zgodnego z prawem, a zarazem przystosowanego do wymagań życia, rozwiązania tych trudności, które przy organizowaniu i ujednostajnianiu zarządu państwowego na każdym kroku powstają.

Kronika polityczno-społeczna.

Orędzie Arcybiskupa o religii panującej. Arcybiskup Metropolita Warszawski ks. Kakowski ogłosił z okazji 3 maja orędzie do Duchowieństwa i Ludu w sprawie religii panującej w Polsce.

Czytamy tam:

„Orędzie to nasze piszemy do Duchowieństwa i Ludu wiernego w sam dzień święta narodowego 3 maja, aby tem silnie zwrócić uwagę narodu na źródło, skąd płynęła ona potęga ducha przodków naszych, której pamięć jest nam dziś tak drogocenna.

Twórcy Konstytucji 3 Maja wskazali nam to źródło, kładąc na czele jej słowa następujące: „religia narodowa, panująca, jest i będzie Wiara święta rzymsko-katolicka ze wszystkimi jej prawami“.

I dziś również mówi się o Konstytucji dla Polski. Zdrowo myślący rodacy nasi usiłują nawiązać ją do tego, co było najlepszym i najszlachetniejszym w przeszłości „działowej“.

A obchód dzisiejszy wskazuje, że dla całego narodu ta cenna pamiątka po przodkach jest właśnie niezapomnianą Konstytucją polską z dnia 3 Maja 1791 r. Nic więc dziwnego, że sumienie prawego Polaka będzie oczekiwało, iż naczelnie hasło dawnej konstytucji znajdzie się na słusznie należącym się mu miejscu i w tej nowej, która dojrziała, i przewidująca wola narodu chce widzieć w pracach i uchwałach swoich przedstawicieli w obecnym Sejmie polskim.

Polska powinna być i pozostać katolicką.

„Wszelkie inne wyznania niech się również nie obawiają o siebie, albowiem przesładowanie nie leży w duchu Kościoła Katolickiego, ani w duchu polskim.

„Państwo bez religii umiera, i ty, narodzie polski, umarłbyś, skoro byś wyrzucił religię z domów, rodzin, gmin i państwa.

Jeżeliśmy przetrwali „najcięższe czasy niewoli pod jarzmem rozbiorców, jeżeli na kresach naszych z radością dziś witamy ducha polskiego i poczucie łączności z Macierzą, jeśli Wilno, Grodno, Lwów. Poznań, Odańsk, Cieszyń ciągną ku nam i chcą się z nami połączyć, to tylko dzięki temu, że na straży polskości kresów czuwała wiara katolicka.

Religia katolicka jest religią tak olbrzymiej większości, że bezwzględnie przysługiwac jej winien tytuł religii panującej i zagwarantowane być winny wszystkie jej prawa“.

Na zakończenie ks. Arcybiskup wyraża nadzieję, iż wypowiedziana przezeń opinia znajdzie wyraz w nowej Konstytucji.

3-go maja w Poznaniu. Poznań po raz pierwszy w ubiegłą sobotę obchodził uroczyste święto narodowe.

Przybyli na ten obchód posłowie i dziennikarze z Warszawy. Witano ich serdecznie.

Wprost z dworca powozami zabrano gości na Ławice, gdzie odbywał się przegląd wojskowy, stanowiący jeden z kulminacyjnych epizodów święta narodowego.

Oddziały wojska wszystkich gatunków broni odbyły świętą defiladę przed zbraną jeneracją, posłami Sejmu i przedstawicielami władz. Doskonała postawa żołnierza wywarła na przedstawicieli ententy, którzy byli obecni na uroczystości narodowej, jaknajlepsze wrażenie. Tłum, Potwiny zapalen, wznosił okrzyki na cześć wojska i Rządu.

Po przeglądzie wojskowym odbyło się uroczyste przyjęcie w salach Bazaru.

Podczas obiadu olbrzymi pochód, liczący kilkadziesiąt tysięcy głów, podciągnął pod Bazar w drodze pod Majdę, gdzie miał się odbyć uroczysty akt założenia kamienia węgielnego pod park narodowy, który dla przyszłych pokoleń będzie pamiątką pierwszego święta narodowego, obchodzonego w wolnej Polsce.

Akt erekcyjny podpisali: arcybiskup prymas ks. Dalbor, posłowie, przedstawiciele władz i t. d.

Przenawiał arcybiskup prymas ks. Dalbor i ks. Wukolski.

Korespondencja z jeńcami. Wydział prasowy polskiego Czerwonego Krzyża podaje do wiadomości, że wobec rychłego wyjazdu (około 15 maja r. b.) Komisji mieszanej poza front galicyjski, Biuro ekspedycyjne polskiego Tow. Czerwonego Krzyża rozpoczęło już przyjmowanie do przesłania naszym jeńcom i osobom internowanym przez ukraińców w Galicji Wschodniej listów, pieniędzy i przesyłek. Listy winny być niezapieczone, z możliwie dokładnym adresem nadawcy i odbiorcy; pieniądze, w sumie nie przekraczającej 500 kor.; przesyłki — w otwartych skrzyńkach, nie przewyższającej 15 kilogram., z dołączeniem 2 deklaracji o zawartości (opieczowanie przesyłek będzie dokonane w biurze).

Przedmioty zalecane do przesłania: tytuł, bibułka, cukier, suchary, nleko skondensowane, grysik, kasza, czekolada kakao, owoce suszone, mydło, szczotki do zębów, nici, bielizna, odzież, obuwanie, papier listowy, kartki, środki dezynfekcyjne.

Nie wolno przysyłać zaś: środków żywnościowych, ulegających zepsuciu, spirytuali, oraz wkładać do przesyłek listów, kartek zapisanych, druków i t. d.

Skrzynki dla przesyłek, blanki do deklaracji, oraz drugi i plonby do opakowania są do nabycia w biurze ekspedycyjnym wydziału jeńców i inwalidów, polskiego Tow. Czerwonego Krzyża (Nowy Świat 72 gmach Staszycy, godz. od 9—1 po pol. i w święta od 11—1).

TELEGRAMY.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 5 maja. (PAT). — Front galicyjski: Pod Lwowem trzykrotnie ataki ukraińskie na nasze linje na

wschód od Zydaticz krwawo odparto. Na południu od toru kolejowego Gródek-Przemysł spokój. Na odcinku Chyrów, Nowe-Miasto utarczki patroli ze stratami dla nieprzyjaciela.

Front wołyński: Ataki ukraińskie na Oszczów (na południe od Belza) i Ostrobrz, Tomaszów, Karczów (na południo-zachód od Belza) odparte z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela.

Front litewsko-białoruski: Na całym froncie wzmożona działalność bojowa.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego

Haller, pułkownik.

Komunikat poznański.

Poznań, 5 maja. (PAT). — Front północny: Pod Lipinami i Stróżewem odpędzono nacierające patrole niemieckie. Na prawem skrzydle bombardował nieprzyjaciela w nocy artylerja i minami Plonkowo, Broniewo, Tupadły i okolice Dąbrówki. Posterunki nasze pod Antoniewem były przez całą noc pod silnym ogniem kulomiotów i karabinów. Zamość, Szkołę i drogi prowadzące do Rynarzewa ostrzeliwała pod wieczór silnie artylerja nieprzyjacielska. Na odcinku Budzińskim żywy ogień z broni ręcznej. Padło też kilka min. Na reszcie frontu na ogół spokojnie.

Front zachodni: Spokój.

Front południowy: Pod Ostatnim Groszem odparto po północy patrole niemieckie. Żołędnie, Perzyce i Chachalnię ostrzeliwał nieprzyjaciela silnie z kulomiotów i karabinów. Na reszcie frontu spokój.

Pułkownik Wroczyński, szef sztabu.

Kapitulacja bolszewików węgierskich.

Paryż, 5 maja. (PAT). — Radiotelegram stacji pozn. W Budapeszcie komuniści przyjęli wszystkie warunki, podyktowane przez ententę, mianowicie: natychmiastową kapitulację, wydanie wszystkiej broni i amunicji oraz wydanie Budapesztu.

Wojsko ententy wkroczyło do stolicy Węgier.

REPERTUAR TEATRÓW WARSZAWSKICH.

Teatr Wielki. Dziś „Cyrułik Sęwłski“, jutro „Hugoboci“.

Teatr Rozmaitości. Dziś „Królewski jedynek“, jutro „Tamtan“.

Teatr Letni. Dziś „Chrześnik wojenny“, jutro „Medal Trzeciego Maja“.

Teatr Praski. Dziś „Trzeci Maja“, jutro „Chata za wsią“.

Teatr Nowości. Dziś „Targ na dziewczęta“, jutro „Ewa“.

Teatr Maly. Dziś i jutro „Brat marnotrawny“.

Teatr Polski. Dziś przedstawienie na rzecz Lwowa, jutro „Szczęście Franja“.

KONKURS.

Dyrekcja kraj. średniej Szkoły rolniczej w Czernichowie ogłasza niniejszem, na mocy rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 7. marca b. r. LW: 8,083, konkurs na dwie posady nauczycieli w tejże szkole, a mianowicie:

a) hodowli zwierząt domowych (anatomja, fizjologia, żywienie i mleczarstwo);

b) mechaniki rolniczej i inżynierji wiejskiej, oraz geometriji i geometriji wykresłej.

Do posad tych przywiązana jest placą roczna obecnie w kwocie 3.600 K.; dodatek aktywalny 600 K., mieszkanie w naturze, oraz prawo do 5 dodatków 5-letnich każdy po 500 K., rocznie, a nadto dodatki drożyzniane i wojenne, wynoszące około 100 procent placą, unormowane uchwałami Wydziału krajowego. Zmiana pborów przewidziana jest, a zależną będzie od postanowień odnośnych Władz.

Stabilizacja na tych posadach nastąpić może po roku zadawalniającej służby za zgodą Władz, o ile kandydaci posiadają będą pełne kwalifikacje, wymagane od nauczycieli w średnich szkołach rolniczych.

Kandydaci, ubiegający się o te posady, mają wnieść podania do Dyrekcji Szkoły rolniczej w Czernichowie, najpóźniej do dnia 15. czerwca 1919, dołączając: 1) metrykę urodzenia, 2) życiorys, 3) świadectwa ewent. prace naukowe, udowadniające ich kwalifikacje do zajmowania powyższych posad: 1263

W Czernichowie, dnia 22. kwietnia 1919.

Zagubione paszporty:

- Szlamy Dawida Rodyńskiego, Śródkowa 11. (1408)
- Borucha Pinkelsztajna, Miła 11. (1409)
- Pinkusa Goldsztejna, Miła 11. (1410)
- Henryka Goldwskiego—Pelcowizna, Widok 11. (1412)
- Nechuma Berka, Bonifraterska 19. (1413)
- Piszla Alberta, Wałowa 6. (1414)
- Fajgi Uńickiej, Franciszkańska 21. (1415)
- Eli Frenkiel—Nowogrodzka 18A. (1416)
- Ruchli Gutrat—Dzika 8 m. 62. (1417)
- Pinchosa Gotfrejda—Muranowska 40. (1419)
- Odela Kaca—Muranowska 40. (1420)
- Helony Klatte, ul. Kowieńka 5. (1421)
- Haima Toroszyga, Żelazna Brama 8. (1422)
- Karola Bibrycha, Ogrodowa 43. (1423)
- Lejba Lindenbarga—Pawia 51. (1424)
- Antoniego Dygnarowicza, Solec 64. (1425)
- Broni Dryler, Nowolipie 9. (1426)
- Józefa Blumenberga, Krak.-Przedmieście 64. (1428)
- Pawła Smolewskiego, Nowogrodzka 29. (1429)
- Michała Berencbolea, Śliska 62, m. 66. (1430)
- Zofji Drogorub, ul. św. Stanisława 8. (1432)
- Isera Mendla Mendelzona, Nowowinlarska 10. (1433)
- Joska Goldtłajuda, Łomżyńska 2. (1434)
- Izraela Moszka Kiełmanowicza, Łomżyńska 2. (1435)
- Izraela Moszka Goldberga, Łomżyńska 2. (1436)
- Seliga Grünberga Radzymińska 28/30. (1437)
- Moszka Pinkusa Frenkiel, Krochmalna 21. (1438)
- Hersza Michucia Szulzepera, Franciszkańska 20. (1439)
- Moseesa vel Jankla Moszka Grosmana, Franciszkańska 4. (1440)
- Natalji Wolter, Chłodna 16, m. 26. (1441)
- Szyfry Kawy, Dzielna 49. (1442)
- Rywy Łaji Garbarz, Pawia 5. (1444)
- Benjamin Teller i Chai Szywy Teller, Smocza 28. (1446)
- Grzegorza Wyskwa, Grzybowska 130. (1447)
- Szymona i Aita Goldszmid, Nizka 60, m. 55. (1448)
- Jakóba Grynberga, Łochowska 70. (1449)
- Władysława Tuło, Pańska 65. (1450)
- Szymona Oszezyk, Kaliksta 12. (1451)
- Tamary Zelmanowicz, Pawia 37a. (1452)
- Zofji Zamulskiej, Račna 11, m. 9. (1453)
- Ruchli Sobalskiej, Muranowska 30. (1454)
- Antoniny Pelczyńskiej, Pańska 17. (1455)
- Moszka Halberstata, Gęsia 15. (1456)
- Moszka Piszbejca, Sierakowska 5. (1462)
- Łyszkowskiego Andrzeja, Praga, Kawenczyńska 8. (1463)
- Herszla Foltmana, Pawia 64. (1464)
- Jakóba Arji Laskowskiego, Rynekowa 11. (1465)
- Izaak Szymona Pinkelsztajna i Lai Pinkelsztajna, Krochmalna 12 m. 39. (1466)
- Szalindia Szanberga, Brzeska 4. (1467)
- Moszka Gerszkowicza, Nowolipki 41. (1471)
- Icka Olingaina, Stawki 19. (1472)
- Finy, Dory, i Berty Halperina, Nowolipki 14. (1473)
- Małgorzaty Piwowarowej, Obozowa 52 m. 4. (1474)
- Jakóba Oliszewskiego, Szara 6. (1475)
- Jankiela Zeligera, Krochmalna 24. (1476)
- Estery Grinbrat, Nowolipie 51 a. (1477)
- Czesława Kamera, Furmańska 16 m. 43. (1478)
- Szlamy Filipsohna, Ostrowska 17. (1479)
- Sury Samorok, Pawia 7. (1480)
- Jana Biernacka, Nowodzika 8. (1481)
- Aleksandra Czarnieckiego, Długa 18. (1482)
- Henryka Gipsa, Marji Gipsowej, Wołowa 4. (1483)
- Józefa Zaborowskiego, Parafialna 41. (1484)
- Karoliny Hermanowej, Włochowska 14. (1485)
- Stanisławy Koszarkowej, Langierowska 17. (1486)
- rydrych Heraufa, Grzybowska 56. (1487)
- Haji Goleobelowej, Wałowa 6. (1488)
- Chaima Mordkowicza, Franciszkańska 21. (1490)
- Eugenji Zochowskiej, Sienna 83. (1491)
- Melecha Feller, Nowolipki 62/14. (1492)
- Izrael Mordka Weichselsiza, Leszno 47/5. (1493)
- Chaji Cyrli Frenkielowej, Dzielna 25. (1494)
- Kulfi Grytowej, (1495)
- Arona Kúsmierza, Nizka 59. (1496)
- Hersza Lajba — Ciecianów — Stawki 9. (1497)
- Antoniego Bronisławskiego, Pawia 80. (1498)
- Dawida Zylbermana Radzymińska 32 m. 2. (1500)
- Gerszona Henocha Posnera, Topiel 5. (1505)
- Piotra Królikowskiego, Tamka 42 m. 5. (1506)
- Marka Munka, Ogrodowa 26. (1507)
- Marji Bronmardowej, Gęsia 71. (1509)
- Tenenbaum Abrama, Nowolipki 9. (1570)
- Hersza Izaka Gelblisa, Nowolipie 12 m. 17. (1511)
- Feldmana Szaji, Radzymińska 40. (1512)
- Buracha Dankmaka, Radzymińska 40. (1513)
- Hirsza Brajna, Dzielna 12. (1514)
- Malki Grünbergowej, Pawia 7. (1575)
- Cytrynika Józefa, Karłowicka 6. (1516)
- Gurowiczej Felcji, Wilcza 30 m. 18. (1517)
- Sruła Majera Berensztajna, Pawia 92. (1579)
- Łaji Wasermanowej, Marjańska 3. (1520)
- Narodowskiego Chaima, Nalewki 37. (1521)
- Adeli Witenbergowej, Nowolipie 43. m. 34. (1522)
- Rózi Sajtmanowej, Nowo Powązkowska 34. (1523)
- Stefana Trybelskiego, Młynarska 4. (1524)
- Jakóba Leszno, Pl. Krasińskich 2. (1525)
- Kryształ Lelika, Muranowska 40. (1526)
- Lucji Hergetowej, Sto Krzyńska 18. (1527)
- Lina Zeld, Nowolipki 64. (1529)
- Danielaka Józefa, Pawia 62. (1530)

Zgubiłem kwit bankowy za № 040 ze st. Wielkolas i deklarację robotniczą. Znalazcę proszę o zwrocie Lejbe Reisman, Rynekowa 3/37. (1407)

Zgubiono paszporty na imię Abrama Joska Fajnmehla i Bramy Fajnmehla, Stawki 5/7. 1347

Skradziono paszport na imię Marji Konopińskiej, oraz dwie karty bezrobotnych. Adres: Okopowa 22, m. 82. 1531

Zgubiono dowody wojskowe i paszport na imię Pejsacha Hersza Jaskarzec, Bonifraterska 19. 1468

Zgubiono koncesję na restaurację na imię Antoniego Zakrzewskiego, Bielańska 7. 1469

Zgubiono paszport na imię Szmula Kapłana—Grynberga, 17 marek i różne rachunki, bez żadnej dla kogoś wartości. Łaskawy znalazca zechce pieniądza zatrzymać, a paszport i rachunki oddać: Nowolipki 41, m. 24. 1518

Zgubiono kartę legitymacyjną na imię Jana Gieraka, Grójecka 49 1570

Zgubiono bilety loterii Inwalidów Wojennych do V. kl. sy. 1/2 losu Nr. 24749 i 1/4 losu Nr. 11326. 1571

Zgubiono pozwolenie na sprzedaż ciuterków na imię Mordki Bursztyna, Nalewki 33. (1499)

Zgubiono pozwolenie na miejsce sprzedaży papierosów na imię Tylki Szulman, Długa 23. (1504)

Zgubiono paszport i książkę służbową — Anastazja Sokolowska, Franciszkańska 30. m. 7 (1508)

Z A R Z A D Towarzystwa Ubezpieczeń „POLONIA” w Warszawie.

Zawiadania p.p. akcjonariuszów, że Ogólne Zebranie z d. 30 kwietnia 1919 roku postanowiło wypłacić po

Mk. 12.50 od akcji

tytułem dywidendy za 1918 rok.

Wpłaty dywidendy dokonywują wzamian za dostarczone kupony, poczynając od dnia 5 maja r. b.:

- w Warszawie: Kasa Zarządu Towarzystwa Plac Warecki 3.
Bank Przemysłowy Warszawski.
- w Łodzi: Bank Handlowy w Łodzi.

1532

Zarząd Tow. Akcyjnego Fabryki Portland-Cementu „KLUCZE”

ma zaszczyt prosić p.p. akcjonariuszów Towarzystwa o łaskawe przybycie na

Zwyczajne Ogólne Zebranie

odbyć się mające w dniu 27 maja 1919 r. o godzinie 11-iej rano, w biurze Zarządu w Kluczach, powiatu Olkuskiego.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, sprawozdania komisji rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1918.
 2. Zatwierdzenie budżetu i planu działań na rok 1919.
 3. Wybór jednego członka Zarządu i jednego zastępcy, jak również członków komisji rewizyjnej na miejsce wychodzących.
 4. Sprawozdanie Zarządu o stanie spraw w roku bieżącym i wnioski p.p. akcjonariuszów.
- P.p. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w Ogólnym Zebraniu, raczą zgodnie z § 4 (aneksu do statutu Tow.) złożyć w biurze Zarządu przy Fabryce w Kluczach, powiatu Olkuskiego akcje swoje lub kwity na zdeponowane akcje w instytucjach bankowych, najdalej w dniu 20-go maja r. b. Jeżeli zwołane na dzień 27-go maja zwyczajne Ogólne Zebranie nie dojdzie do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby akcjonariuszów, to powtórne Ogólne Zebranie oznacza się na dzień 10-go czerwca r. b. na godzinę 11-ą rano w tym samym lokalu w Kluczach, powiatu Olkuskiego i z tym samym porządkiem dziennym. Zebranie to będzie zgodnie z § 60 statutu Tow. prawomocne bez względu na liczbę zgłoszonych akcji. 1458

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Kluczowskiej Fabryki Papieru

ma zaszczyt prosić pp. akcjonariuszów Towarzystwa o łaskawe przybycie na

Zwyczajne Ogólne Zebranie

odbyć się mające w dniu 27 maja 1919 r. o godzinie 3-iej po południu, w biurze Zarządu w Kluczach, powiatu Olkuskiego.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, sprawozdania komisji rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1918.
 2. Zatwierdzenie budżetu i planu działań na rok 1919.
 3. Wybór jednego członka Zarządu i jednego zastępcy, jak również członków komisji rewizyjnej na miejsce wychodzących.
 4. Sprawozdanie Zarządu o stanie spraw w roku bieżącym i wnioski pp. akcjonariuszów.
- Pp. Akcjonariusze, którzy pragną wziąć udział w ogólnym Zebraniu, raczą zgodnie z § 53 statutu Tow. złożyć w biurze Zarządu przy Fabryce w Kluczach, powiatu Olkuskiego akcje swoje lub kwity na zdeponowane akcje w instytucjach bankowych, najdalej w dniu 20-go maja r. b. Jeżeli zwołane na dzień 27-go maja Zwyczajne Ogólne Zebranie nie dojdzie do skutku z powodu nieprzybycia dostatecznej liczby akcjonariuszów, to powtórne Ogólne Zebranie oznacza się na dzień 10-go czerwca r. b. na godzinę 3-ą po południu w tym samym lokalu w Kluczach, powiatu Olkuskiego i z tym samym porządkiem dziennym. Zebranie to będzie zgodnie z § 61 statutu Tow. prawomocne bez względu na liczbę zgłoszonych akcji. 1457

Zgubiono paszport na imię Jakóba Jelina, Franciszkańska 21.	1348
Zgubiono kwit lombardowy miejski Nr. 2077 na imię Wolfa Perlitza, Łochów.	1349
Zgubiono paszport na imię Abrama Tenenbauma, Nowolipki 9.	1350
Zgubiono paszport na imię Kochsa Grünweiga, Twarda 5.	1351
Zgubiono paszport na imię Hersza Wagmana, Miła 25.	1352
Zgubiono paszport na imię Władysławy Sokolowskiej, Targowa 32.	1354
Zgubiono paszport na imię Chai Rycki, Nalewki 15.	1356
Zgubiono paszport na imię Froima Łukowieckiego, Targowa 45 m. 11.	1357
Zgubiono paszport na imię Marjanny Koblak, Ogrodowa 47 m. 27.	1358
Zgubiono paszport na imię Lucyny Rosiak, Leszno 86.	1359
Zgubiono portfel z dokumentami, bilety loter., patenty kwit lombardowy i paszport na imię Józefa Szatkowskiego, Nowogrodzka 23.	1360
Zgubiono paszport na imię Icka Cyna, Nowolipki 51.	1361
Zgubiono paszport na imię Dawida Weissa, Ciecchanów.	1362
Zgubiono paszport na imię Antoniny Wierzyby, Słodowiec, Górna Kaskada 42 m. 26.	1363
Zgubiono paszport na imię Alfreda Rymańskiego, Praga, Mała 2.	1364
Zgubiono paszport na imię Jana Fedorczyka, Szkolna 6 m. 5.	1365
Zgubiono paszport na imię Davida Dymitza Halperna, Marszałkowska 68.	1366
Zgubiono paszport na imię Aroņa Majlecha Haskelberga, Śto Jerska 28.	1367
Zgubiono paszport na imię Szymona Kłapa, Sierakowska 2.	1370
Skradziono paszport na imię Seweryna Rodkiewicza, ul. Esplanadowa 20.	1372
Zgubiono paszport na imię Icka Majera Elbauma, Nowolipie 69.	1374
Zgubiono paszport na imię Mordki Wizenberga, Stawki 19.	1376
Skradziono paszport na imię Chai Dwojry Orzel, Franciszkańska 12.	1378
Zgubiono paszport Nr. 144647 na imię Marji Smiecińskiej, Kopiańska 13.	1379
Zgubiono paszport na imię Isaaka Weimara, Pawia 13.	1380
Zgubiono paszport na imię Aleksandra Baranowskiego, Powązki.	1381
Zgubiono paszport na imię Michała Sławińskiego, Strzelecka 21.	1382
Zgubiono dokumenty: paszport, 4 fotografie, 3 recepty na imię Adama Wertelewskiego, Nowe Bródno, ul. Siedzińska 3.	1383
Zgubiono paszporty na imię Marjanny, Bronisławy, Henryka i Wacława Kaczyńskich, Letnia 8, Nowa Praga.	1384
Zgubiono paszport na imię Marjana Samszonowicza, Bracka 12 m. 8.	1388
Zgubiono paszport na imię Fajgi Dobrowner, Wołowa 13 m. 24.	1385
Zgubiono paszport na imię Gilberta Kopla, Żelazna 76.	1386
Zgubiono paszport na imię Pejsecha Freilinga, Pawia 28.	1387
Zgubiono paszport na imię Moszka Krottenberga, Franciszkańska 20.	1393
Zgubiono paszport na imię Joela Filara, Gesia 18 m. 22.	1394
Zgubiono paszport na imię Chany Ruchli Szapiro, Nowolipie 33.	1395
Zgubiono paszport na imię Stanisława Parzyska, Bolesław 5.	1396
Zgubiono 2 paszporty na imię Jana i Franciszka Kowalskich, Strzelecka 29.	1398
Zgubiono paszport na imię Ichoka Nauczyceła, Praga, Wileńska 7.	1404
Zgubiono paszport na imię Ludwika Orłowskiego, Czernałkowska № 190.	1405
Zgubiono paszport na imię Jakóba Majchela, Franka 27.	1406

Zarząd Towarzystwa Akcyjnego Wyrobów Bawełnianych **KAROLA SCHEIBLERA** w Łodzi

ma zaszczyt zawiadomić pp. akcjonariuszów, że w dniu 31 maja r. 1919 o godzinie 10-ej zrana odbędzie się w Warszawie przy ul. Trębackiej № 4 zwyczajne ogólne zebranie akcjonariuszów.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej w kwestji bilansów za lata 1916/18.
2. Upoważnienie dla Zarządu czynienia niezbędnych wydatków w roku 1919-tym.
3. Wybór członków Zarządu i ich Kandydatów.
4. Wybór członków Komisji Rewizyjnej.
5. Wnioski Zarządu.
6. Wnioski akcjonariuszów.

Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w tym Ogólnym Zebraniu, zechcą stosownie do punktu 4 prawa z d. 21 grudnia 1901 r. złożyć w kasie Zarządu Towarzystwa bądź akcje, bądź dowody instytucji kredytowych, przez rząd zatwierdzonych, na złożone akcje, a to najpóźniej na 7 dni przed terminem Ogólnego Zebrania

1445

Zarząd Główny Związku Ziemiaków

stosownie do § 28 ustawy, oraz w myśl uchwały Rady Nadzorczej ma zaszczyt zawiadomić p.p. Członków w dniu 30 maja 1919 r. o godz. 9-ej rano w Warszawie, w sali głównej C. T. R., Kopernika Nr. 30, odbędzie się nadzwyczajne Ogólne Zebranie Członków z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu,
2. Wniosek reorganizacji Związku,
3. Porozumienie Związków Ziemiaków w Królestwie, Poznańskiem i Galicji,
4. Zmiany ustawy Związku,
5. Sprawozdanie Komisji Agrarnej związków ziemniaków.

W razie nieprzybycia na powyższe zebranie liczby członków, przewidzianej w § 32 ustawy, astępne Zebranie odbędzie się w tymże dniu i miejscu o godz. 10-ej rano, z podanym powyżej porządkiem dziennym i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.

1443

WARSZAWSKIE TOW. AKCYJNE HANDLU TOWARAMI APTECZNYMI

dawniej: Zjednoczeni Aptekarze i Ludwik Spiess i Syn

Zawiadamia niniejszem, że zwyczajne ogólne zebranie pp. akcjonariuszów odbędzie się w dniu 6 czerwca 1919 r., o godz. 7 wiecz., w lokalu Towarzystwa, przy ul. Daniłowiczowskiej № 16.

Porządek dzienny:

Załącznikami do sprawozdania i bilansu za ubiegły 1918 rok; zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1919 r.; rozpatrzenie wniosków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i akcjonariuszów.

1. Wybór dyrektora i kandydata.
2. Wybór członków Komisji Rewizyjnej na 1919 r.
3. Wniosek o powiększenie kapitału zakładowego.
4. Wniosek o kupno nieruchomości.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Ogólnym Zebraniu, zechcą złożyć w kantorze Towarzystwa swoje akcje, lub odpowiednie dowody depozytowe, najpóźniej dnia 30-go maja r. b., do godz. 5-ej po południu.

Jeżeli ogólne zebranie w oznaczonym terminie nie odbędzie się, to w myśl § 58 ustawy, ogólne zebranie, decydujące bez względu na ilość złożonych akcji, ostatecznie prostą większością głosów, wyznacza się na dzień 21 czerwca r. b., o godz. 7-ej wiecz., w tymże gmachu.

1427

Zarząd Tow. Akcyjnego Zakładów Górniczo-Hutniczych i Fabryk

„STAPORKÓW”

zawiadamia WP. Akcjonariuszy, że na zasadzie § 53 statutów Towarzystwa odbędzie się w d. 28 Maja r. b. o g. 4-ej po poł. w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej № 7

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

Akcjonariuszy Towarzystwa.

Porządek dzienny zebrania:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań i bilansów za lata operacyjne 1917 i 1918.
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu i planu działań na rok bieżący 1919.
- 3) Wnioski Komisji Rewizyjnej.
- 4) Wybór członków Zarządu i zastępców w miejsce ustępujących.
- 5) Wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej.
- 6) Wnioski Zarządu.
- 7) Wnioski akcjonariuszy.

W razie nieprzybycia przepisanej w § 66 ustawy liczby akcjonariuszy o terminie powtórnego zebrania ogólnego nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu winni nie później, jak na 7 dni przed zebraniem złożyć zarządowi swoje akcje lub kwity właściwych instytucji kredytowych.

Warszawa, dnia 5 Maja 1919.

1502

Zarząd Tow. Akcyjnego Zakładów Górniczo-Hutniczych i Fabryk

„STAPORKÓW”

zawiadamia WP. Akcjonariuszy, że na zasadzie § 53 statutów Towarzystwa odbędzie się w d. 28 Maja 1919 r. o godz. 5-ej po południu, w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej № 7

NADZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE

Akcjonariuszy Towarzystwa, w celu zdecydowania:

- 1) powiększenia kapitału akcyjnego T-wa
- 2) zmian w statutach

W razie nieprzybycia przepisanej w § 66 ustawy liczby akcjonariuszy o terminie powtórnego zebrania nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w zebraniu winni nie później, jak na 7 dni przed zebraniem, złożyć zarządowi swoje akcje lub kwity właściwych instytucji kredytowych.

Warszawa, dnia 5 Maja 1919 r.

1501